

ZGODNJA DANICA.

KATOLIŠK CERKVEN LIST.

Danica izhaja vsak petek na celi pol, in velja po pošti za celo leto 4 gld. 60 kr., za pol leta 2 gld. 40 kr., za četert leta 1 gld. 30 kr. V tiskarnici sprejemana za leto 4 gold., za pol leta 2 gld., za četert leta 1 gl.; ako zadene na ta dan praznik, izide Danica dan poprej.

Tečaj XXXV.

V Ljubljani, 24. listopada 1882.

List 47.

Izgleđ bogoljubnih otrok iz vsih časov kerščanstva. III.

(Dalje.)

4. Sv. Terezija.

III.

Lahko nam je verjeti, da je bila mala, tolikanj goreča Rezika zelo žalostna in pobita, ker se je njeno afrikansko potovanje tako slabo obneslo in ker je tako naglo po vodi splavalo vse njeno sladko upanje, da bi mogla kdaj postati mučenica.

Pa njene vroče želje Boga gledati niso pogasnile, ampak le še bolj so se raznele. Zopet vzame v roke zgodbe svetnikov in še zvestejše jih prebira, da bi spoznala še drugačna pota v nebesa.

Pri tem brani posebno močno pretresa mlado serce misel, da sreča nebeškega veselja bo večna, bo brez konca in kraja; bolj in bolj ji narašča vsled tega hrepenenje Boga gledati.

Večkrat sedi sama ali pa s svojim pobožnim bratcem vsa zamišljena ter zopet in zopet ponavlja: „Večnost! večnost! večnost!“ In to pobožno ponavljanje ji polni serce z nenavadnim veseljem in um z nenavadnim spoznavanjem nebeških resnic.

„Še zdaj se mi zdi spodbudno (piše sama o sebi) pa tudi sramujem se, če nazaj pomislim, koliko milostnih nagibov mi je Bog že tako zgodaj dajal, ktere sem potlej z lastnim zadolženjem zopet zgubila. — Revežem sem dajala, kolikor sem mogla; kar se vé da ni bilo mnogo. Iskala sem samote, da bi opravljala svoje navadne molitvice, kterih je bilo veliko. Če sem z družimi otroci igrala, sem posebno veselje imela zidati samostane, kakor bi bile nune; in kolikor se morem spominjati, sem tudi res imela željo postati nuna, vendar si tega nisem tako zelo želela, kakor za Jezusa mučena biti.“

Ginljivo je brati, kako si je ta ljuba nedolžnost želela s tem nadomestiti mučenništvo, da je sklenila v samotni koči puščavniške posnemati. Spet pokliče Roderika za svét in pomoč. Konec posvetovanja je ta, da začneta na domačem vertu zidati dvé samotarski kolicici ter tam opravljati molitve, ki sta se jih od dobrih staršev naučila. Ker pa nista bila prava mojstra v zi-

danji, sta imela velike težave. Navadno se jima je porderlo, kar sta zgradila, še preden je bilo dodelano; ali pa je bilo vse tako nesialno, da je bilo vednih popravil treba. Vedno sta zidala, dozidala pa še le takrat, ko sta nad zidanjem obupala, ko sta bila primorana popustiti tudi še to pot nebeškega življenja.

IV.

Tako je za sv. Terezijo minulo v detinski nedolžnosti in pobožnosti prelepo jasno jutro njenega življenja. Njeno priprosto mišljenje bilo je polno živosti in bogoljubnosti. Pa že zgodaj zapazimo med otročjo priprostostjo znamenja tiste vzvišene molitvenosti, s katero je Bog tako bogato obdaril svojo ljubljeno hčerko. Imela je namreč sv. Terezija „dar pobožnosti“, dar molitve in premišljevanja v toliki meri, kakor malo ktera druga svetnica. Po nekoliko se je to že takrat kazalo.

V njeni sobi je bila lepa podoba „Jezusa s Samarijanko pri Jakopovem vodnjaku“. Pred to podobo je stala in gledala po več ur in čutila je veliko hrepenenje po „živi vodi“ ter klicala: „Gospod, daj mi piti te vode!“ Čeravno ni dobro umela, koliko pomenijo te besede, je vendar v sercu čutila nedopovedljivo žejo po nebeških zakladih. In ta notranja žeja jo je priganjala, da je že v tej dobi si pridobila toliko pobožnost, in da se je pozneje popela do tako vzvišene popolnosti.

Pa prelepo jasno nebo njene otročje sreče se je imelo še préd hudo stamniti.

V dvanajstem letu svoje starosti je zgubila svojo ljubo mater. Britko je objokovala to zgubo, in čutila je toliko žalost, da si je ni upala sama prenašati. Na kolena pade pred Marijno podobo in zaupljivo Marijo prosi pomoči s priserčnimi besedami: „Glej, o Marija! jaz nimam več matere na zemlji; o bodi Ti zdaj moja mati in stori, da bom jaz Tvoj zvesti otrok!“

In kako zelo je potrebovala krepke matrne pomoči, se je kmali pokazalo.

Prišla je v dvojno nevarnost, ki jo je toliko omamila, da bi se bila skoraj zgubila na napačno pot. Slabo branje in slaba družčina, to dvoje grozovito gorjé, ki brez števila mladih serc okuži, začne spodkopavati tudi njeno pobožnost in svetost.

Terezija je silno rada brala. Dokler je brala le dobre knjige, je bilo to za njen dušni napredek zelo

koristno, kakor smo že videli. Ali brati je začela vse naskriž. Naj raji si je poiskala izmišljenih povesti o vitezi in nenavadnih dogodbah. Take knjige takrat še niso bile tako ostudne, škodljive in pogubne, kakor so dan danes; vendar so bile njenemu očetu tako zoperne, da jih je morala skrivati pred njim in le skrivaj brati. Bog jo sicer obvaruje, da se tako zelo ne spridi in ne zabrede, kakor drugi, ki take knjige radi beró. Gotovo je Marija za njo proslá. Vendar je imelo to branje razun potrate dragega časa mnogoverstne slabe nasledke. Zato je bitko obžalovala to nespamet vse svoje življenje. Zapisala je o tem:

„Polagoma so omerzile moje dobre želje in zabredla sem še v druge pregreške. Ni se mi zdelo napak ali prepovedano veliko ur po dnevi in po noči darovati temu nečimernemu opraviilu, čeravno sem skrivala pred očetom. Tako zelo sem se tega poprijela, da nisem mogla več zadovoljna biti, če ni bilo kake nove knjige. — Začela sem nositi lepo obleko, želela sem družim dopasti in vse sem si prizadjala, da bi imela lepe roke in dopadljive lase. Jemala sem seboj dišáv in se obdajala z vsemi nečimernostmi, kar sem jih le mogla dobiti; in teh ni bilo malo, ker sem bila iznajdljiva. — Res, da pri tem nisem imela nikakoršnega hudobnega namena in nikakor nisem želela, da bi bil kdo Boga žalil zavoljo mene. Vendar nasledek je bil ta, da sem še več let ohranila preveliko skerb za presiljeno lišpanje v obleki; takrat tega nisem imela za greh, zdaj pa sprevidim, kako je bilo to zelo napak za me.“

Še obširniše popisuje in obžaluje drugo nevarnost, ktere se je premalo ogibala, — slabo družčino: „Ko bi smela kaj svetovati, priporočala bi staršem, naj skerbno pazijo na one, s kterimi se njih otroci v tej starosti shajajo: zgodi se lahko veliko hudega, ker naša natora je bolj k hudemu nagnjena, kakor k dobremu. Tako je bilo tudi pri meni.“

„Imela sem nektere stričnike, ki so bili moje starosti, in so smeli večkrat k nam prihajati; to jim je bilo všeč, in tudi jaz sem jih z raznimi rečmi kratkočasila. Slišala sem od njih raznoverstne otačarije in marsikaj, kar ni bilo dobro.“

„Imela sem sestro, ki je bila dokaj starejša od mene; toda njenega lepega vedenja in njene pobožnosti nisem posnemala, pač pa sem rada sprejemala slabosti neke tete, ki je v našo hišo prihajala. Moja mati so poznali njeno lahkomiselnost, in so si vse prizadjali, da bi ne prihajala v našo hišo in ne govorila z menoj. Menda se jim je že naprej zdelo, koliko slabega se bom od nje naučila. Pa materno prizadevanje ni izdalo: teta je imela toliko izgovorov in pretvez, da je še prihajala v hišo.“

„Zelo me je veselila ta tetina družčina. Vedno sem se zgovarjala z njo, ker sem rada slišala njene burke in nečimernosti.“

„Tako sem stopila v 14. leto. In mislim, da v tej prvi dobi svojega življenja nisem nobenega velicega greha storila ali Boga zapustila, čeravno me je prav za prav le skerb za svojo čast zaderževala, da se nisem polnoma zgubila, kajti do časti mi je bilo toliko, da bi me nobena reč na svetu ne bila mogla pripraviti, da bi bila svojo čast zapravila Hotel Bog, da bi se bila tako resno bala zoper njegovo čast ravnati, kakor sem se bala zgubiti to, kar se mi je zdelo, da je čast pred svetom.“

„Mojemu očetu in moji sestri se je zelo zoperno zdelo, da sem se s teto toliko pečala. Večkrat sta me zaradi tega strahovala. Ker pa teti ni bilo lahko zabraniti, da bi ne bila več k nam hodila, bila je njuna skerb zastonj, ker sem bila za vse napačno zelo prekanjena.“

„Večkrat moram stermeti, koliko škode prinaša hudobna družčina. Ko bi ne bila sama skušala, bi nikakor ne mogla verjeti. V mladosti pa je nevarnost naj večja.“

„Oh! ko bi se hoteli vsi starši nad menoj izgledovati in v tej reči zelo čuječi, pazni in skerbni biti. Kajti ta družčina me je tako spremenila, da skoraj nobenega znamenja pobožne duše nad menoj ni ostalo; teta mi je bila v dušo vtisnila vse svoje nečimernosti in slabe lastnosti. Iz tega tudi sklepam, koliko morajo koristiti dobre družčine, in svesta sem si, da bi bila v čednosti ostala stanovitna in nepopačena, ko bi se bila v oni mladostni dobi pečala samo s čednostnimi osebami.“

„Do velikih grehov sicer nikdar nisem imela nagnenja, ker se mi je že po natori studio vse nespo-dobno; iskala sem v takih pogovorih le kratkočasnega razveseljevanja. Pa ker se priložnosti nisem ogibala, bila sem v naj večji nevarnosti. Toda Bog me je iz nje rešil; potegnil me je iz nje zoper mojo voljo ter se imam le njemu zahvaliti, da se nisem polnoma zgubila.“

V.

Dobremu očetu je bilo hudo videti, kako ljubljene hčerki prešnja gorečnost pojema; in še tem hujše se mu je zdelo, ker je že v merzlem grobu počivala rahla materna roka, ktera bi jo bila znabiti še na pravo pot pripeljala. Da se ji skerb in ljubezen ranjce matere nekoliko nadomesti in pa da bi se umaknila nečimerni teti, jo pošlje v mesto v nunsko šolo, kjer so se odgojevale dekleta njene verste.

Tihota samostanskega življenja duhoviti Tereziji začetkoma ni kaj všeč. Toda kmali se ji prikupijo mirni, veseli obrazi pobožnih nun, in tudi v njenem sercu se zopet prebudi in oživi gorečnost, ki je le nekaj časa spala, pa ni bila še zamerla.

V samostanskih šolah se je gotovo večkrat spominjala tistih blazih otročjih dni, ko sta z Roderikom s toliko vnemo brala življenje svetnikov, zidala puščave in toliko hrepenela po mučeništvu itd. Pa poslušajmo, kaj o tem sama pripoveduje:

„Pervih osem dni mi je bilo zelo težavno v samostanu živeti, posebno ker sem se bala, da je tam že moja nečimernost znana. Vendar sem bila te nečimernosti že sama naveličana in sem se vedno bala Boga žaliti. Kakor hitro mi je bilo mogoče, sem šla k apo-vedi in čez osem dni je zginil ves nemir in srečniša sem bila v samostanu, kakor doma. Bile so pa tudi v samostanu vse zadovoljne z mano in so me zelo ljubile. Čeravno takrat še nisem imela nagnjenja, da bi sama postala nuna, me je vendar veselilo bivati med tako svetimi osebami.“

„Posebno ene pobožne nune se je Gospod poslužil, da me je razsvetlil. Ko sem si začela v prid obračati njeno pobožno govornjenje, me je veselilo slišati, kako lepo je o Bogu govorila. Pripovedovala mi je, kako je prišlo, da je ona postala nuna. Brala je namreč v evangeliju besede: „Veliko je poklicanih, malo pa izvoljenih“. Popisovala mi je tudi plačilo, ki ga Gospod daja onim, kteri zavoljo njega vse zapustijo. Ta dobra družčina je polagoma odpravila vse moje napačne navade in zopet obudila v meni želje po večnih rečeh.“

„V tem samostanu sem ostala poldrugo leto in sem se tam zelo poboljšala. Začela sem pogosto moliti; priporočevala sem se vsim, naj bi za me molile, da bi mi Bog odkazal tisti stan, v kterem bi mu mogla služiti.“

Da je že zapustila samostanske šole, je bila vzrok huda bolezen, ki jo je nenadoma napadla. Morala se je verniti domú k očetu, da bi ozdravela. Ko nekoliko okrevá, jo pošljejo k sestri na pristavo, da bi si tam

zdravje vterdila. Na poti tje obiše za nekaj časa svojega strica, ki je bil jako moder in pobožen mož in poznej mašnik. Ta stric je imel veliko lepih, pobožnih knjig. Branje svetih bukev in pa modro, sveto govorenje stricevo jo močno potrdi v dobrem. Spet jo je, kakor nekdanj v otročjih letih, globoko v serce pretresala resnica, da vse je na svetu nečimerno in vse tako hitro mine, Bog pa svojim prijateljem večne nemenljive zaklade obeta. Tudi to jo začne skrbeti, da bi v pekel ne prišla, ako umerje.

Taki premislili jo čedalje bolj nagibajo, da bi v kakem samostanu vse življenje Bogu posvetila. Vendar, preden se odloči, ima še velike boje. Skušnjava ji kažejo samostansko življenje pretežko. Pa ona jih serčno premaga, ter si misli: „Trud in terpljenje samostanskega življenja ne more biti večje, kakor je terpljenje v vicah, in jaz sem pa še pekel zaslužila. To ni tako veliko, če bo moje življenje, kar ga še bo, kakor v vicah, — če pa pojdem potlej naravnost v nebesa.“

Nobena reč ne more več prenagniti njene volje, njenega sklepa. Stara 20 let stopi v red karmeličanski. In Terezija — nekdanj tako nečimerno dekle — nosi ozko, priprosto obleko nebarvanega terdega suknja, njen plašč se pripenja z lesenim gumbom. Vedno hodi bosa, le pod nogami ima privezane spletene podplate. Tudi zagrinjalo ima iz navadnega platna. Postelja njena je slamnica, položena na desko. Le po dvakrat na dan dobiva jedilo; mesa pa nikoli ne. Pa za Terezijo je taka revščina naj večje veselje. Kjer le more, si zbira naj slabše jedi, naj slabšo obleko in naj bornišo posteljo. — Nekikrat niso imele v samostanu družega jesti, kakor suh kruh. Sv. Terezija je Boga hvalila, da jih je vredne storil tolike revščine. Čeravno je bila zelo pobožna in deležna nenavadnih milosti božjih; vendar ni bila zaradi tega nič prevzetna. Rekla je n. pr. družim nunam: „Dobro vém, da se imam od vsake izmed vas še mnogo dobrega učiti.“

Prav posebno hvale vredna pa je njena velika poterpežljivost. Kmali po sprejetji v samostan je hudo zbolela. Tri leta je morala terpeti naj grozovitiše bolečine. Sploh v 40 letih, ki jih je v samostanu preživela, ga skor ni bilo dneva, da bi ne bila imela te ali one bolečine terpeti. Pa vse terpljenje je tiho in s čudovito vdanostjo prenašala. Celó veselila se je terpljenja. Večkrat je ponavljala te le znamenite besede: „Terpeti ali pa umreti; umreti ali pa terpeti.“ Tedaj življenje brez terpljenja se ji je zdelo neprijetno in nekoristno. Zato je ona bliščeči izgled vsim terpečim. Kako zelo osramotuje vse tiste, kateri že pri najmanjšem terpljenju godernjajo in poterpežljivost zgubljajo, in pa kako še le take mehkužne labkoživce, ki vedno le na to mislijo, kje in kako se bodo kratkočasili in razveseljevali, kakor bi življenje ne imelo bolj vzvišenega namena!

Nad vse pa se sveti njena deviška čistost. Čeravno je bila nekaj časa posvetna postala, vendar je sama hvaležno spoznala, da se zoper sv. čistost ni ničesar pregrešila, tudi v mislih ne. Take reči so ji bile popolnoma neznane, kakor svetuje sv. apostelj, da kaj nespodobnega naj se med kristjani še imenuje ne. Zato si, mladi bravec, dobro zapomni besede, ki se berejo v papeževem pismu, s katerim je bila sv. Terezija med svetnike prišteta: „Med vsemi čednostmi, s katerimi je Bog čudovito ovenčal svojo nevesto, se je svetila čistost kot naj popolnša.“

Tri podlage družinske sreče.

Mil. škof Vešpriuski je blagoslovil letošnjo jesen novi vstav rujavih Sester ter je imel lep govor o treh podlagah družinske sreče. Ktere so te podlage? Perva je ta, da so duhovni goreči v spolnovanji svojih dolžnost, druga je, da sodniki po pravici sodijo, tretja pa je edinstnost med zakonskimi. Prav važne se nam zdijo te besede, in prav primérno je, da nekoliko obširnše o njih govorim.

Perva podlaga družinski sreči je gorečnost duhovnov. Vsaki stan ima svoje težave in dolžnosti, ktere zvesto spolnovaje zamore človek zveličati se. Duhovski stan je vzvišen nad vse druge stanove, po svojem izviru, po pomočkih in namenu, toraj ima tudi več dolžnosti, kakor drugi stanovi. Če imajo že svetni ljudje veliko truda in težav, da si zadobijo premoženja in si zagotovijo časno blagostanje, koliko večega prizadevanja in gorečnosti ter vneme je še le treba duhovnim pastirjem, kateri naj vodijo keršansko ljudstvo po potu proti sv. nebesom, ter ga branijo sovražnih napadov hudobnega duha in nasprotovanja zapeljivega sveta.

Velike so pač težave, ktere morajo duhovni prestat, in teh težav se vstraši marsikteri mladeneč, da se ne posveti duhovskemu stanu, ter si izbere svetni stan, v katerem se mu obeta več časne sreče in časti, kakor v duhovskem stanu, čeravno se jih toliko okam, ker tudi v svetnem stanu ne nahajajo tistega blagra, kterega so se nadjali.

Ne gre tukaj na obširno odgovarjati, zakaj da je dandanes pomanjkanje duhovnov. K sercu si vzemimo besede Jezusa našega Odrešenika, ki pravi: Žetev je sicer velika, ali delavcev je malo, prosite toraj Gospoda žetve, da pošlje delavcev v svoj vinograd.

O da bi pač keršansko ljudstvo spoštovalo *) svoje duhovne pastirje, ter jih vbogalo in poslušalo, ker ti čujejo nad njim, kakor tisti, ki bodo zanj odgovor dajali, da bi to dolžnost z veseljem storili, ne pa zdihovaje (kakor se pogosto godi).

Druga podlaga družbinske sreče je pravičnost vradnikov. Ta dolžnost je v bukvah Modrosti (VI, 1—11) bolj natanko razložena, naj tukaj sledé nektere verste: „Poslušajte tedaj kralji in razumejte, učite se sodniki vse zemlje! Nastavite ušesa vsi, ki čez množice gospodujete; zakaj Gospod vam je dal oblast in mogočnost, Najvikši, kateri bo vaše dela preiskoval, in vaše misli pregledoval. Zakaj, če niste ko oskerbniki njegovega kraljestva prav sodili, postave pravice ne spolnovali, in po božji volji ne ravnali, bo strahovito in nanagroma nad vas prišel; ker silno ojstra sodba se godi njim, ki so predpostavljani. Zakaj nizkemu se skaže usmiljenje (se manjši kazni prisodi), mogočni pa bodo močno kaznovani. Ker Bog ne bo nikomur gledal na obraz, in se ne bo bal mogočnosti nobenega; zakaj on je nizkega in mogočnega vstvaril, in za vse enako skerbí.“ Prav važne so besede, ki jih je pisal novoposvečeni škof Bauer iz Berna, ko je izdal svoj prvi pastirski list do vernih svoje škofije, v katerem jim na serce poklada dolžnost posvetiti se ter tako le nagovarja gospode vradnike: „Tudi imam do Vas besede, kateri imate v človeški družbi veliko in javno ob-

*) Bili so pred nekaj časom skupaj prišli kmetje v hiši in so se razgovarjali o pomanjkanji duhovnov. Več vzrokov so navajali, kar spregovoril pošten neoženjen posestnik ter pravi: veste kaj, mi duhovnov premalo spoštujemo, še celó zaničujemo jih dostikrat; zatoraj utegne biti, da študentje ne postanejo duhovni, ampak si izvolijo druge stanove... In vsi so priterdili.

last; že sv. Pavel pravi (Rim. 13.): Ni je oblasti, kakor od Boga; ktere pa so, so od Boga postavljene, kako se morate posvečevati? Tako, da spoznate, da Vam je od Boga izročena oblast, od ktere bote morali enkrat natančen odgovor dati pred Bogom, pravičnim Sodnikom, in da po tem spoznanji vravnate svoje delovanje.

Edinost med zakonskimi je tretja podlaga k sreči človeške družbe. Bogu je zelo dopadljiva taka edinost, kakor se bere v bukvah Sirahovih (25, 1—2): „Tri reči dopadejo moji duši, ktere so pred Bogom in pred ljudmi poterjene: edinost med brati, ljubezen do bližnjega, in mož in žena, ki sta ene misli.“ Iz edinosti zakonskih pa tudi izvira sreča keršanskih družin. Če sta oče in mati enih misli, potem jima je lahko svoje otroke v strahu Božjem izrejati, ter ju tudi božji blagoslov podpira pri vsih delih. Pa le malo je edinosti med zakonskimi. Toda kakor se pogreša edinost in keršanska ljubezen med zakonskimi, tako se tudi zgublja božji blagoslov, in toliko več se tudi opušča izreja otrok. Smé se reči, da edinost je najdražji zaklad zakonskih, kateri je podlaga vse družinske sreče.

Gorečnost duhovnov, pravičnost vradnikov, in edinost med zakonskimi so zares tri podlage sreči človeške družbe.

Ovčica.

(Pis. M. Skalovič.)

(Dalje.)

35. Ovčica se prav rada pase in posluša, kadar pastir na pišalko, žveglo, ali vidalice ktero zakroži, ali pa če kaj poje, kako veselo pesem. Ovčica Kristusova tudi ljubi godbo in zlasti svete pesmi. Ali ni naš Zveličar pél zahvalne pesni pri zadnji večerji? „In ko so odpeli, odidejo na oljako goro (Mark. 14, 26). Posebno priprosti ljudje in pastirji ovčic radi veselo žvižgajo in pojejo, zato je pesem od sv. Urbana: „Sv. Urban ovčice pasel, lepo je žvižgal, še lepše pel“ itd. Slovani sploh, ker so bolj krotkega serca kot drugi narodi (se vé, kakor povsod, so tudi v tej reči izjeme), ljubijo veselo godbo in petje. Saj noben narod nima toliko in v primeri tako lepih narodnih pesem, kakor Slovani, in dandanes se tudi pri shodih, kjer skupno pojejo, navadno izvrstno ponašajo.

Kakor se že v starogerških basnih bere, je Orfej znal s svojo milo godbo divje zveri krotiti, reke ustavljati, in da so plesale pečine in drevje, ko je on zagodel. Druge pripovedke marnjajo, da je neki Amfijon celó mesto sozidal z godbo, namreč mesto Tebe, ko je na liro brenkal ter je kamenje kar v zid skakalo. To so sicer izmišljene povedke, vendar pričajo, koliko moč je vselej imelo petje in godba. Keltski poganski duhovniki so krotili svoj narod s pomočjo godbe, in tudi starodavnih poganskih Slovanov obredni službeniki so se svali žerci, to je, pevci „slavitelji“.

Iz sv. pisma nam je znano, da je Mojzes zahvalno pesem pel, ko so Izraelci srečno prekorakali rudeče morje, da je David s svojo godbo na harpo miril kralja Savlja, ko se ga je silna otožnost lotila. — Cerkev Kristusova je vedno gojila lepo petje pri službi Božji in ga še dandanes goji. Že v četrtem stoletju je papež Silvester v Rimu vatanovil pevsko šolo. Sv. Gregorij I, papež, je cerkveno petje močno gojil in popravil, zato se tudi po njem latinsko cerkveno petje imenuje gregorijansko petje. Po benediktinskih samostanih so posebno gojili lepo petje in veliko število skladateljev cerkvenih pesmi je bilo redovnikov. Sv. Gregor sam je

bil benediktinec, preden je postal papež; on je tudi poslal misijonarjev na vse kraje, tako n. pr. na Angleško, kjer so slavni samostani benediktincev se vstanovili, iz kterih so prišli pozneje prvi navestitelji sv. vere na Nemško, in naprej celó v naše kraje. Benediktinci so bili slavni angleški pesniki Kedmon, Aldhelm in Beda; prvega pesniški ostanki so se do dandanes ohranili: celó sv. pismo je bil v pesmi zložil. Aldhelm je s žalostjo opazil, da ljudje so po maši, ko je bila pridiga, hitro odhajali; zato se je oblekel kot godec, ter se ustavil na mostu, po katerem so morali vsi iti. Najpred je zapél kako veselo, in so se ustavili ga poslušat, potem pa je kaj svetega zapél in v pesmi celo pridigo zložil, da so tako ljudje tudi v pesem zloženo besedo božjo poslušali. (Weiss. Geschichte II. str. 433.)

V daljni jutrovi deželi je sv. Efremlj zložil sv. pesmi, t. j. keršanski nauk v pesmih, da so ljudje priprosti ložej si zapomnili. Tudi misijonarji so najložej pridobili si serca nejevernikov s tem, da so jim lepo zapeli ali zagodli. Sv. Vincencij Pavljan je s pesmijo k Mariji spreobernal mohamedansko ženo onega gospodarja odpadnika od kerščanske vere, kamor so ga bili prodali morskari, tudi odpadnik je potlej zopet postal katoličan, in skup so se vernili na Francosko, kjer je sv. Vincencij toliko lepih vstanov vtemelil, ki še dandanes človeškim bedam solze brišejo in sv. blagoslov božji po svetu nosijo. Jezuiti, ki so bili vstanovili svoj zgledni zavod kerščanske ljudovlade v Paragvaju v južni Ameriki, so s pesmijo zjutraj začenjali in s pesmijo zvečer doverševali delo vsaki dan. Pa ne pridem do kraja, ako bi hotel še drugih brezštevilnih primérov praviti, kako so naj plemenitejše duše pesmi ljubile. Sv. Frančišk Serafinski je ukazal tičkom peti, je sam kaj rad zapél. Isto sv. Jožef Kupertin, ki je tudi ljubezni polne pesmi prepeval in ukazal tičem peti. Sv. Roza Limanska je v svoji priprostosti lepo pela s tički. Mnogi so bili vredni slišati nebeško petje že na tem svetu, in saj nam je znano, da čiste duše bodo v nebesih neizrečeno lepo novo pesem pele, ktere nihče drugi ne more peti“ (Skr. Raz. 14, 3.), ter bodo hodile za Jagnjetom, kamorkoli ono pojde. Bolj ko zginja nedolžna priprostost, bolj zginja tudi serčna veselost, zginjajo pesmi: samo merzla „proza“ se šopiri. Potniki pravijo, da se po Ameriki cele dneve, še cele mesce potuje, ne da bi človek kaj peti slišal na prostem, ker vse je le vtopljeno v denarne skerbí in veselje moreče razne načerte. — Omikani kmet in rokodelec nima časa prepevati, in ne mara.

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Iz Ljubljane. (Iz katoliške družbe. [Konec.]) Pomislimo dalje veliko število taci, ki se znajdejo v taci ali še hujših nevarnostih brez varne brambe; pomislimo tudi, da je to ženski spol, ki je sicer bolj mehkega in pobožnega serca, a ko zajde na napčno pot, dostikrat globokeje pade, in postane pravi izveržek človeške družbe, sebi in drugim v nesrečo.

Ako pa tudi ne jemljemo v misel take nesrečne zapeljane, zaničevane, ki je ves zaslužek v nečimurnosti in v grehu potratila, in pozneje v revšini okuša grenki sad svoje nespameti: ozrmo se sploh v prihodnost delavk po tovarnah; po svojem sedanjem delu in vedenju ne bodo ne za službo ne za samostojno gospodinjstvo, ako se v mladosti odvadijo družega dela, ter se ne učé že sedaj vsega tega, česar bi sicer enkrat prepozno pogrešale.

Ako zadnjič pomislimo, da je naša od Boga lepo obdarovana ženska mladež nada boljši prihodnosti

za naš narod, po kateri se ima pridnost in čednost po hišah in keršanskih družinah ohraniti: je pač očitna potreba in naša dolžnost, po moči si prizadevati za njeno podučevanje, in odvrčevati vse nevarnosti, katere bi utegnile spriditi in okužiti našo mladež v njenih naj lepših letih na duši in na telesu, za čas in za večnost. Ne le keršansko mislečega, tudi sicer rahlo čutečega človeka mora groza ter strah spreleteti in serce boleti, ako vidi, kako se jih v cvetju življenja po slabi izreji in še hujši tovaršiji toliko spridi; ako resno pomisli, kaj zavoljo take popačenosti žuga že bližnja prihodnost v nravnem in društvenem življenju našemu narodu. Kaj bo pomagal gmotni napredek ali tudi blagostan, ako ga spremlja v nravnem oziru grozen propad, kateremu slepi in mirni naprot hitimo?

Da bi se te nevarnosti saj zmanjšale, in se tudi s podučevanjem za boljši prihodnost nekoliko poskerbela, je sklenil odbor katoliške družbe osnovati za mlade delavke dekliški učni tečaj ali izredno šolo, v kateri bi blage gospé in gospice prostovoljno napeljevale učenke 1. k pobožnemu življenju in k spolnovanju dolžnost, k pridnosti in varčnosti; 2. jih podučevale v potrebnih ženskih ročnih delih, ki so potrebne v vsakdanjem gospodinjstvu; 3. po okoliščinah ponavljale tudi za življenje potrebne šolske nauke.

Gotovo je to hvale vreden namen, zares potrebna in lepa naloga. A ne prikrivamo si težav pri tem početju. Perva težava je že silo veliko število delavk; toliko množici ta naprava ni kos, in bi večini ne bilo pomagano. To je res, in priznamo tudi mi; toda boljši je nekaj, kakor nič, in ako smed deset v goreči hiši spijočih moremo le enega ali dva rešiti, je že gotovo dobro delo. Upamo pa tudi, da se bo naše početje razširjevalo, da dobimo več učiteljic in tudi prostorov, in tako bo mogoče jih veči število sprejeti, in njihovim potrebam zadostiti. Druga težava je pomanjkanje časa, ker so delavke celi dan v tovarnah pri delu. Tudi to priznamo, in zato se bo mogel porabiti zlasti čas ob nedeljah po službi božji. Pa tudi druge dni se lahko na večer kaka ura pridobi, ako je od obeh strani skerb in resnična volja. Ravno to je tretji pomislik, namreč strah, da bi se ne naveličale obé strani, učiteljice in učenke in bi čisto ugaanil ogenj perve vneme. Tudi to je mogoče; pa upamo, da bo tudi tukaj pri učiteljicah keršanska ljubezen vstrajna, potepeljiva, ter zavest dobrega dela jih spodbudovala; pri učenkah pa bo v nemal vspéh in sad, in s tem lastna korist, ker se človek rad uči, ako pridno napreduje in to mu daje pogum za daljno pridnost. Sicer pa pri društvu daje pogum tudi združena moč, čisti namen in nada blagoslova Božjega.

Zato ne poslušajmo onih, ki že naprej vpijejo, rekoč: to ne bo nič pomagalo; naj bo tako, kakor do zdaj! Res, popolnosti ni na svetu nikjer, in nihče ne bo zaterl vsega hudega; toda roke križem držati bo še manj pomagalo. Zdravnik zdravi bolnika dostikrat, da mu le bolečine polajša, in v veliki bolnišnici vse zdravijo, da si vedó, da vsih ne bodo ozdravili; in spet se z združeno močjo ložej in več pomaga, kakor je enaka skušnjava po družih krajih že poterdila. Zato ne smemo pustiti vsega v nemar, kakor je bilo že le predolgo dozdej; kajti dereča voda dela vedno večji škodo, ako se ne zagradi, in zastarane bolezni se čedalje težej ozdravijo; sicer pa mi storimo, kakor moremo in vemo, vspeh izročimo Bogu. Ako pa kdo vé in zná kaj boljšega, bomo radi sprejeli, da le v resnici pomaga v dobro in odstranjuje hudo. Tudi upamo in prosimo različne pomoči od raznih strani; več ljudi več vé, in več oči več vidi.

Sicer si pa ne delajmo in ne delamo prevelicega

upanja, ne obetamo čudežev, zlatih gradov; vendar je s keršanskega stališča že dobro in dovolj, ako le eni v resnici k čednosti pomagamo, le en smertni greh odverremo; že to bi bilo več, kakor bi bolne ozdravili, zdrave bolezni obvarovali, ker je duša več kakor telo, in so Gospodu bolj dopadljive dušne dela usmiljenja, n. pr. nevedne podučiti, kakor telesne. Upamo pa, da bomo pomagali mnogim v časno in večno srečo, katere bi se utegnile hvaležno spominjati te dobrote, ko že dobrotnic ne bo na tem svetu ter jim bo že Sodnik rekel: Resnično vam povém, kar ste storile drugim, ste meni storile; pojdite v veselje mojega Očeta.

Razun božjega blagoslova in plačila upamo pa tudi že tu razne pomoči od več strani; upamo namreč in prosimo pred vsem, da se bo sedanjemu malemu številu pridružilo še več blagih in sposobnih gospá in gopic, ki se bodo med seboj podpirale z djanjem in svetom. Upamo tudi dobiti še več potrebnih prostorov, kakoršni bodo zadostovali za razne razdelke in mnogoverstne dela. Upamo in prosimo poslednjič tudi višjih dobrotnikov, kateri nas bodo podperali z učnimi pomočki razne verste. Upamo in pričakujemo pa tudi od učenk, da se bodo med seboj v nemale za pridnost in stanovitnost pri vsem tem le njim koristnem početju. Ne zgubimo serčnosti, podajmo si roko v nasprotno združeno pomoč. Pomagajmo si, ter nam bo pomagal Bog. Človeški trud in božji blagoslov brez sadú ne bo ostal!

Da bo za vas, dekleta, to novo početje imelo zares omenjeni zaželjeni vspéh, storite že precej o začetku dobre sklepe, katere si pogosto pred oči stavite, in sicer:

1. Da hočete zanaprej še bolj zvesto opravljati svoje keršanske dolžnosti, svoje vsakdanje molitve zjutraj in zvečer, in zlasti praznike prav v svoje posvečenje obračati, tudi kake koristne bukve brati.

2. Da se hočete posebno prizadevati za pravo čistost serca, ki je naj lepši cvetlica v raji deviškega serca. Ker je pa ta božja lilija silno občutljiva, in jo pokončá že škodljiva sapa: zato sklenite se varovati vsih besedi, vsih tovaršij, vsih krajev, kateri bi utegnili končati naj lepši kinč keršanske deklice. Ko bi svetu dopadle, bi ne bile služabnice Kristusove.

3. Ne glejte na besedovanje družih ljudi ali tovaršic, ako bi vas z žaljivimi besedami pikali, — saj ljudem ni moč vstreči; povračujte veliko več hudo z dobrim in bote s tem pričale, da ste se res kaj dobrega naučile; nasprot si pa tudi ne domišljajte, da ste zato kaj boljši memo družih; po milosti božji smo, kar smo, le glejmo, da ta milost ne bo zastonj. Ker se pa pri tem hočejo blage gospé in gospice za vas truditi, naj vam bo to dokaz in naj vam služi v spoznanje, da zavoljo svojega stanú niste nikakor zaničevane; kajti tudi v malem zvesti bo postavljen čez veliko. Bog in tudi moder človek ne gleda na visokost stanú, gleda le na vrednost človeške duše in na pobožnost.

Ve pa, preblage gospé in gospice, sprejmite pred vsem preserčno hvalo od odbora katoliške družbe, da ste dobrovoljno obljubile se lotiti sicer težavnega pa hvalevrednega početja. Iz čistega namena, zavolj Boga in iz ljubezni do bližnjega ste to prevzele, ta čisti namen naj Vas tudi vodi in podpéra pri vsem trudu, sveste si Kristusove obljube: „kar ste storile naj manjšemu, ste meni storile“. — Ne zgubite serčnosti pri tem težavnem početju, in ne dajte se motiti po praznih in publih ogovorih ljudi, katerim ni nikoli prav; tudi kmet se dolgo trudi in čaka, da mu vsejano seme prinese stoteren sad. — Posvetovajte in podperajte se med seboj v posebnih shodih, in skušajte še pridobiti novih moči pri tacih, ki imajo spretnost, resnobno voljo in potrebni čas, zlasti s tem, da jim lep namen in razno korist te naprave mirno in temeljito dokažete.

Danes je zahvaljena nedelja; mi v našem oziru Boga zahvalimo, da se to delo prične, še bolj pa prosimo, da ga On blagoslovi. Dvakrat vesela bi bila zahvaljena nedelja prihodnje leto, ako bi po prav obilnem vepehu tudi tukaj zasmogli veseli in hvaležni praznovati zahvaljeno nedeljo. V to pomozi Bog!"

Po kratkem razgovoru in potrebnih določilih se je razšel ta prvi osnovalni shod, ki je skušal vložiti le temeljni kamen; Bog daj, da bi se nanj zidalo prav lepo, terdno poslopje dotičnim v resnični zdatni blagor!

Z veseljem dostavimo o dozdanjem prvem razvitku tega početja, da je ugoden in prekosi naše nade. Blagovoljno je namreč dovolil velečastiti mestni župan v rabo dve sobi mestne deklishe šole v redutu; število novih učenk je narastlo na 130—140, in tako se je začelo 9. novembra poučevanje v ženskih ročnih delih in 12. novembra v drugih predmetih. Za sedaj se učé v četrtek zvečer dve uri ročne dela in v nedeljo dve uri keršanski nauk in drugi šolski predmeti. Od začetka je res pravo veselje od strani učenk in blagih učiteljic, zmed katerih so večí del prav izverstne moči; zlasti smo hvaležni, da se je blagovoljno poprijela tega poučevanja gospá Moos, skušena in izverstna učiteljica in ravnateljica mestne deklishe šole. Ker se še vedno oglasujejo nove učenske, bi bilo pač dobro pomnožiti ali število učnih ur ali pa šolskih sob; bo li to mogoče, bo odvisno od zdatne vsestranske podpore, ktere prosimo in upamo; saj veljá potrebnemu dobremu početju!

Iz Ljubljane. (Svete podobe, posebej N. lj. G. presv. Serca.) „Jaz sam bom biše blagoslovljal, v katerih bo postavljena in češena podoba mojega presv. Serca.“ Ta obljuba nebeškega Zveličarja, ktero je govoril svoji ljubi nevesti, zveličani Marjeti Alokoški, ne veljá samo o podobah njegovega presv. Serca, ampak o podobah svetnikov sploh, posebno pa o podobah, slikarijah in kipih presv. Device Marije. Neutajljiva in nepopisljiva je korist takih podob, če se z verskim in pobožnim čutilom omišljujejo, postavljajo, pazljivo premišljujejo in časté. Neutajljivo, večkrat celó čudovito veliko je varstvo in blagoslov, ki se iz takih znamenj izliva na človeštvo, celó na nežive stvari, na stanovanja, mnogokrat tudi nad cele vasi in soseske. Zato so velike koristi križi, znamnja, tudi svete podobe ob potah, hiših, po očitnih prostorih. Zgodovina vseh časov, pobožni življenjopisi služabnikov in služabnic Božjih, ustna izročila, kako se je ta ali una božja pot ustanovila in pričela, kakor tudi vsakdanja skušnja nam dovolj izgledov podajajo, kako čudovito je bil ta ali oni v vojski, povodnji ali v drugi smertni nevarnosti rešen in da se ima ta čudovita pomoč pripisovati in zahvaliti kaki podobi Matere Božje, kaki svetinji, blagoslovljenemu škapulirji ali rožnemu venčku itd. Tega prepričanja presunjeni, so naši predniki, ko jim je še živa vera serca naplosovala, toliko cerkev in kapelic Matere Božje zidali, toliko podob in kipov postavljali po hišah in potih in se tako z vsem svojim imetjem pod Marijno varstvo podajali.

Gotovo je dobro znamenje, tolažljiva resnica in vesela prikazen, da se tudi ljubeznjive, toliko zaupanja vzbujajoče podobe Naše ljube Gospé presv. Serca čedalje bolj razširjajo, da se jih že mnogo nahaja po cerkvah in kapelah, na razpotjih in v stanovanjih, ne le kakor olepšava, ampak tudi posebno kakor očitno spoznavanje žive vere, pravega češenja in ljubezni do Marije. Koliko v tem udje bratovske molitve, s spodbujanjem, z besedo in djanjem lahko storé, da bi Naša ljuba Gospé presv. Serca bila vedno bolj spoznavana in spoznana ter razširjana!

Koliko prošenj in zahval se vedno bere, kako zaplljivo se verni do svoje preljube Gospé obračajo, v koliko stiskah pa tudi pri njej pomoč najdejo?

Naj sledí tukaj resnična dogodba v poterjenje do zdaj rečenega in ob enem v spodbujanje, da se podobe Naše ljube Gospé presv. Serca povsod razširjajo, časté ter se tako češenje do Naše ljube Gospé vedno bolj vkoreninja med vérnim ljudstvom.

V strašnih dvéh meseca septembra tega leta, ko je povodenj na Tirolskem toliko škode naredila, vidi neki posestnik svoje poslopje v veliki nevarnosti. Mnogi, ki so gledali, kako je voda derla naprej, so terdili, da je nemogoče, da bi se poslopje ohranilo pred valovi penečega potoka Rienz a; a gospodar ne obupa. „Že pred deveto uro“, tako on sam pripoveduje, „sem dal nad vratmi podobo Naše ljube Gospé presv. Serca vzi-dati in tudi med povodnjo je bilo več različnih podob Matere Božje in presv. Serca Jezusovega na naj nevarniših krajih prilepljenih. Obljubil sem, da bodem to čudovito pomoč razglasil, ako bodem nevarnosti rešen.“ In res zgodilo se je.

Pri tej priliki bodi živo priporočen kip lurške Matere Božje. Delo je res krasno iz slonove kosti. Podoba 27 cm. visoka s podnožjem in poveznim steklom stane 15 gl. in bi bila prava lepota za vsako stanovanje. — Dobiva se v katoliški bukvarni na stolnem tergu v Ljubljani. K.

Poterdilo prejetih darov in nadloga na Cerovcu. — 10. dan t. m. sem prejel od prečast. Ms. L. Jeran-a, po „Zgod. Danici“ za pogorelce na Cerovcu nadalje nabranih darov 90 gold. 80 kr. v denarjih in 1 ruto obleke. Vsim blagim dobrotnikom naznanjam toraj v imenu potolaženih priserčno zahvalo za vse dobrote in vso sočutno ljubezen. Bog poverni!

Naznanjam Vam dobrotnikom, da nam je veselja serce kipelo, ko smo videli, da je Vaša ljubezen do nas neusahljiva. Brali smo v skoraj slehernem listu „Danicinem“ — od pogorišča do sedaj — tudi darove za pogorelce na Cerovcu. Hvala Bogu in dobrotnikom, smo rekali; o kako prav, o kako dobro!

In res, velike reve so še Cerovčani. Danes sem bil med njimi in moram očitno spoznati, da nisem zmožen njih revščino popisati. Več ko dve tretjini še nima nič oken, nič stropa, nič poda v hiši; manjka njim odeje in tudi obleke še za odraslene in za otroke. Mokra jesen, ta je posebno občutljiva za nje. Pridejo zidarji, tesarji, streharji, pa jih dež odpodí. Moča jim je končala veliko pridelkov, ker jih niso mogli o pravem času spravljati; žita ni kje mlatiti in tudi ne kam shraniti. Treba je sedaj plačevati delavce, kupovati orodja, kadí za kisljád; pa ni denara. Večina njih so poprodali že vso živino, razun slabih voličkov; pa le še vse, vse je premalo. Oj, kakšna dobrota za te sirote, ki sedaj tudi že prezebujejo, kolika dobrota so Vaši obilni darovi! Deo gratias! Kdor je za nas še kaj namenil, ga prosimo v Jezusovem imenu: naj nam le pošlje in naj vé, da bi svojega kapitala, kterege je za nebesa namenil, za enkrat ne mogel nikamor boljše naložiti. Gospod z Vami, ljubi dobrotniki!

V Stopičah, 16. novembra 1882.

Matej Jeréb.

Prem, 15. novembra. — Danes je za premsko faro vesel in pomenljiv dan — praznuje se spomin sklepa sv. misijona, kateri dan je bil misijonski križ postavljen, — in praznovali smo ta lepi dan vredno in dostojno. Na povabilo čast. g. župnika došli so bili tuji gg. duhovniki pomagat spovedovati, pri čemur se je pokazalo, da je sv. misijon v sercih premskih faranov obrodil naj lepši sad, kajti vdeležilo se je sv. odpustkov skoraj po-

lovica faranov in bilo bi se jih še več, da ni neprenehani dež bolj oddaljenih zadrževal.

Naj sledi popis praznovanja tega farnega praznika. Pervi dan so zvonovi naznanjali, da bode danes praznik. Zjutraj ob sedmih bila je sv. maša z blagoslovom in pridigo; ob desetih pa slovesna sv. maša z blagoslovoma in pridigo, popoldne ob dveh pa pete lavretanske litanije z blagoslovoma. Vseh treh božjih služb vdeležilo se je kljub slabemu vremenu vendar veliko ljudstva, kar zares kaže pravo vnemo za božjo službo in svete reči.

Odpustki bodo še prihodnjo nedeljo, katerih se bode govorilo še lepo število faranov vdeležilo. Konečno izrekamo sriserčno zahvalo vsem dobrotnikom sv. misijona, zlasti tistim, ki so dejansko pripomogli, da se je zamogel opravljati, kajti zapustil nam je res predrag sad, katerega vživali bodo še pozni rodovi. Izrekamo pa še željo, naj se bi ta spomin vsako leto tako slovesno obhajal.

Iz Celja, 17. nov. (O bratovščini ss. Cirila in Metoda.) Na mnogaja leta! Ad multos annos canos et sanos! — Naj mi tu bode dovoljeno nekoliko o bratovščini ss. Cirila in Metoda spregovoriti. Slavnoznani dr. Jordan iz Dunaja je bil tudi pri sv. Jožefu v Celji in povsod išče in pobira reči, ki zadevajo to bratovščino, kar hoče v nemških „Alte Weckstimmen“ obelodaniti. Tudi jo predlaga, kakor mi je sam rekel, dunajskemu nadškofu dr. Celestinu Ganglbauer-ju v priporočbo in podporo. Pravil je med drugim, da je razširjena tudi po Francoskem itd., mislim, da ne pod tem imenom, pa v taisti namen.

Radujmo se dalje, da se spet nekatere imenitne osebe, najberž po omenjeni lepi bratovščini, v našo sveto katoliško cerkev vračajo. Že pred veliko mesci se je povernil podvrednik (subredakter) imenitnega in velikega ruskega lista „Bereg-a“, ter je k jezuitom pristopil, in zdaj pred dobrimi tremi mesci je mlada kneginja, ki se po francosko piše Štefenija „Stchiguelska“ v Naplji (Neapel), hči tam bivajočega ruskega kneza, celó — kar je inauditum (nezaslišano) do sedaj — na pismeni ukaz (ordonance) samega ruskega cara Aleksandra III v družbo uamiljenih sester sv. Vincencija Pavljanskega stopila, pa tako, da ne zgubi nobene pravice kot ruska podložna. Do sedaj, kakor veste, je vsak ruski spreoberjenec h katoliški veri bil iz Ruskega pregnan, v Sibirijo zapoden, in vse njegovo premoženje je bilo konfiscirano (pograbljeno). — Tudi to je med drugim gotovo sad bratovske molitve, da so se mnogi škofje in mašniki na Ruskem smeli iz pregnanstva nazaj poverniti in da se Rusija pogaja z rimskim Prestolom zastran katoliške cerkve. Dalje je sad molitve, da se je velik kos jugoslovenskih dežel nezedinjencev odperl vplivu katoliške Avstrije. Da se pa razmere v Rusiji in v Bosni tako počasi zboljšujejo, je znabiti krivo to (pozor!), ker družbeniki najberž premalo in slabo molijo. Tudi je sad molitve, da so sv. Oče Leon XIII izdali nepozabljivo okrožnico „Grande munus“ zastran naših blagovestnikov. Ko sem to novico v časopisu bral, sem kar veselja poskočil in rekel nekemu gospodu: to bo silno senzacija zbudilo! In tako je bilo. In koliko se je vsled tega zgodilo! Radujmo se toraj v Gospodu! Evo, tisti malomarneži te bratovščine, ki mislite, da Vas Bog ne usliši; ali ni vse to lep cvet in sad molitve?

Pa še več molimo in delajmo; vsak ud naj včasih v ta namen sv. obhajilo prejme, kateri rožni venec moli, ktero sv. mašo sliši ali opravi. Slišal sem z veseljem, da duhovni, tudi iz Hervaškega, ki pridejo na duhovne vaje, se dajejo v to bratovščino zapisovati. Sploh pa sem čul, da so sami mili sv. Oče XIII to bratovščino v roke vzeli, ki hočejo biti in so že res prava „luč na

nebu“, posebno za nas Slovence, tako da imamo, če bomo pridni in v dobrem goreči, zanašati se še na lepe nepričakovane reči. Bog daj! Sv. Marija, ss. Ciril in Metod za nas Boga prosite!
Brojanski.

Razgled po svetu.

Na Francoskem brezvéraški bogatini, ki so prvi Boga zapustili, imajo grozen strah pred rudečkarji, ki vedno huje žugajo s klanjem in pokončevanjem. V Lijonu so našli pripravljenega toliko dinamita, da bi se dala polovica mesta z njim razdjati. Denarni velikaši papir zamenjujejo, denar in posestvo skušajo na tuje spraviti. Med tacimi so liberalni širokoustneži in sovražniki sv. Cerkve, ktera učí pravico. Tako greh sam sebe šiba! — Tudi policijski prejšnji načelnik Andreux pod čigar gospostvom so v samostane lomili, se je spreobrnul in spozná svoje pregrehe.

Na Laškem reč tudi sega proti verhuncu. Pri volitvah (kterih se katoličani niso vdeležili) je sicer ministertvo zmagalo, vendar so rudečkarji dosegli marsikteri sedež; v Rimu so izvolili v zbor hudobneža, ki je zarad moritve sedel v ječi, in so prisilili vlado, da ga je morala izpustiti.

Bratovske zadeve.

Koledar za prihodnji teden:

27. listopada. S. Valerijan. — 28. S. Eberhart. — 29. S. Saturnin. — 30. S. Andrej ap. — 1. grudna. S. Eligij. — 2. S. Hromacij. — 3. Perva adventna nedelja. S. Frančišk Ksav.

Zahvale:

Št. 116. Tri leta sem bila v glavi tako hudo bolna, da sem mislila, kar zmešala se bom, in nobeno zdravilo mi ni pomagalo. Priporočevala sem se N. lj. G. presv. Serca in sv. Jožefu, in ko sem se še v „Danici“ priporočila in začela lurško vodo rabiti, se mi je v tréh dnéh zboljšalo in v kratkem sem bila popolnoma zdrava ter mi je zdaj glava vsa lahka in jasna, ko je bila poprej vsa mračna in bolna. Večna čast Bogú usmiljenemu, češenje in hvala N. lj. Gospéj in sv. Jožefu!

V Ljubljani, 17. listopada 1882.

Neža Osenar.

Št. 117. Močno zgubljena in zabredla reva. pred kaj časom v molitev po „Danici“ priporočena, se je popolnoma spreobrnila: hvala usmiljenemu Bogu in N. lj. Gospéj! Bog plačuj bratovskim udom njih zveste molitve!

Po g. P.

Št. 118. Češenje in zahvala sv. Jožefu in N. lj. Gospéj presv. Serca za večkratno mi skazano pomoč!

V. R.

V molitev priporočeni:

Sin prav serčno priporoča svojo na očéh bolno mater za pomoč. — Duhoven, že dolgo časa bolan, prav serčno priporočen za pomoč. — Oseba v dušnih potrebah posebno, in za dober izid neke zadeve, če je Bogu na čast in nji v zveličanje. — Več oseb priporočenih v dušnih in telesnih potrebah. — Grešnik v hudi navadi zaterjen za spreobrnjenje. — Oseba, ki že več lét nima notranjega mirú in jo terpinči obupnost v milost božjo, bodi priporočena v gorečo molitev udom bratov-

šine Naše lj. Gospé. — Hišni gospodar, že leta in leta zganjopitju ves udan, za poboljšanje.

Opomini k modrosti.

(Iz bukev Sirahovih, iz XL. in XLI. pogl.)

27. listop. *Gospodov strah je oblagodarjen vert; on je lepše ozališan, kakor vse.* (Bogaboječnost je podobna lepemu vertu, polnemu dobrega sadja.)

28. *O smert! kako grenak je tvoj spomin človeku, kateri svojo srečo v premoženji ima.*

29. *Gorjé vam, hudobni ljudje, ki ste zapustili postavo Gospoda Najvišega!*

30. *Vse kar je iz persti, se v perst poverne; tako gredó hudobni iz prekletve v pogubljenje.* (Hudobni gredó iz greha v večno pogubljenje.)

1. grudna. *Ljudje žalujejo po njih truplu, imé hudobnežev pa bo zbrisano.* (Posvetnjaki žalujejo le po truplu svojih tovaršev v pregrehi, za dušo jim ni mar.)

2. *Skerbi za dobro imé (z lepim in bogoljubnim življenjem); zakaj to ti bo dalj ostalo, kakor tisoč dražih in bogatih zakladov.*

3. *Dnevi dobrega življenja imajo število, dobro imé pa ostane vekomaj.*

Listek za raznoterosti.

Iz Ljubljane. Preteklo soboto, 18. t. m., ob 10 dopoldne je bil vrednik „Zgodnje Danice“ po premilostnem gosp. knezu in škofu Janezu Krizostomu v pričo prečastitega kapitela v stolni cerkvi na Čemažarjev kanonikat investiran in vmesten.

Obletnica po r. dr. Jan. Bleiweisu vit. Terstoniškem bo prihodnje sredo ob desetih v Šenklaški cerkvi.

Rože in koprive za šolo in dom. Na svitlo daje Svitoslav (vrednik „Zg. Danice“) „v korist dijaški kuhinji“. Pervi zvezčič z barvanim zavitkom v prav prijazni obliki na 31 str. obsega: Slomšek dijak — bogoslovec; — Lepa smert mladega študenta; — Sam mora človek kaj poskusiti, potlej bo usmiljen; — Dogodba pri kraljevi mizi; — Če je koristno romane čitati? — Ljubeča mati, hvaležen otrok; — Osoljenke; — Slavna zgodovina dijaške kuhinje. — Opomba. Odločena je knjizica za mladino sploh, zlasti pa za šolsko — večji in manjši mladino — in kar nalaš res za „Miklavža“, kakor pravijo „Novice“. Stane 10 soldkov, pa je vredna dvakrat toliko, ker je ves prihodek odmenjen za „dijaško kuhinjo“. Mladini je navada dajati podobice, tudi drage; toda s tacimi knjizicami se utegne veliko več koristiti. Zato bi bilo dobro, da bi se kupovale skupaj po več ducatov za šolsko ljudstvo.

Poslavljenje. Prečastiti gosp. dr. Jernej Levičnik, dekan in župnik v Št. Mohorji na Koroškem, zlatomašnik, je od Njih Veličanstva odlikovan z viteškim križem Franc-Jozefovega reda. Preč. gospod dekan je 5. avgusta t. l. imel v Št. Mohorji svojo zlato mašo, ktere spomin so vsi štirje gg. bratje, na tihem zbrani, 14. sept. ponavljali pri Mariji na Jezeru in na Brezjah. Bog živi verle gg. rojake, in posebej prečast. 75letnega g. zlatomašnika in poslavljenca, še mnogo lét!

Iz Adrijanopola, 15. listopada. (*noterdilo in zahvala.*) Prejel sem s priserčno hvaležnostjo po Ms. L. Jeranu mi poslanih 298 gl. 80 kr.; namreč 241 gl. za ss. maše, 21 gl. milostnih darov za misijon; 36 gl. 80 kr. za šolo usmiljenih Sester.

P. Tomaž Brseska,
prednik mis. red. vstaj. J. Kr.

Dobrotni darovi.

Za študentovsko kuhinjo: Č. g. župnik Jož. Kerčon 2 gl. — Č. g. Al. Rožič 3 gl. — Prečast. g. dekan J. Porenta 2 gl. — Iz Žužemberka 5 gl.

Opomba. Ne smemo zamolčati, da dekanija, v kateri je „financministru“ zasvetila luč življenja, je zraven prelepe adrese in dragocenega misala tudi za dijaško kuhinjo pridjala še péneza za veliko kotlov dijaške hrane. — Bog jo živi, in še živi s vaimi drugimi dobrotniki!

Za cerkev Jezusovega presv. Serca v Ljubljani: Č. g. župnik Jan. Čebašek iz št. Vida nad Cirkn. 2 gold. — Č. g. Jak. Zupan 1 gl. 70 kr.

Za obgrobnico † Jan. Stritarja: Pn. g. prošt dr. A. Jarc 1 gl. — Č. g. J. Jerič 1 gl. — J. M. 1 gl.

Za Tirolce in Korošce s povodnijo poškodovane: Po č. g. kaplanu Šim. Ažmanu 25 gl. — Neimen. 5 gl. — Iz Mekin 10 gl. po č. g. župniku J. Ederji. — Prečast. g. župnik Jan. Rozman 5 gl. — Č. g. župnik Jan. Čebašek pri sv. Vidu nad Cirkn. 2 gl.

Za Marijino sirotišnico g. kan. dr. Jegliča v Sarajevu: Č. g. Jan. Čebašek iz št. Vida nad Cirkn. 2 gl.

Za sv. Očeta: Iz Žužemberka 25 gl. — Ž—ska šola na Gorenjskem daruje po večletni navadi sv. Očetu mali milodar 2 gl. s prošnjo, naj bi oni prosili učenikom in mladini za darove sv. Duha in za Božji blagoslov skoz celo šolsko leto 1882/83.

Za sv. Detinstvo: Po č. g. K. Čigonu 5 gold. — B. 30 kr. — Ž—ska šola na Gorenjskem daruje za sv. Detinstvo 1 gl. v namen, da bi njena mladina posnemala izgled 12letnega mladenča Jezusa.

Za afrikanski misijon: Iz Žužemberka 12 gl. — Fara Fužine 1 gl. 40 kr.

Za bratovščino sv. Leopolda: Iz Žužemberka 3 gl.

Pogovori z gg. dopisovalci.

G. Urb. v K.: Intencije (30) se bodo oddale. — G. Ed. v Mek.: Bilo došlo 26. vin. in je dobro ohranj. — G. — en —: Malo se že smete pošaliti, ker niste „financm.“ pozabili. Sicer pa pro primo et secundo: gratias maximas! — G. Br. v C.: Prav posebno vstregli vsemu občinstvu; prosimo večkrat kaj o tej tako potrebni zadevi.

Zahvala.

Odkar se je razglasilo, da so mi premilostni gospod knez in škof dr. Janez Krizostom na predlog prečastitega stolnega kapitela Čemažarjev kanonikat dobrotno podelili, mi prihajajo dan na dan prav blagodušne in obilne čestitanja, neposrednje in po pošti, zlasti od prečastitih gg. duhovnov, v lastnem in v imenu občinstva. Take dobrote in pozornosti nisem vreden. Pa saj ne veljá toliko meni, kolikor „Danici“, ki jo je pisala in jo piše vsa Slovenija; na Slovence se toraj prelepe čestitanja povračujejo, živo versko čutilo našega naroda se s tem razodeva. Zato čestitam tudi jaz: Predobrotljivi Bog na prošnje nebeške „zgodnje Danice“ vse ginljive skazovanja z naj večimi časnimi in večnimi dobrotami neprenehoma plačuj in povračuj!
Vrednik „Zgodnje Danice“.